

ΕΥΘΥΜΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

TOY MAURICE MONTEGUT

ΔΥΟ ΝΤΑΗΔΕΣ

- Γουρουνί !
- Γούδαρε !
- Ού νά χαθής !
- Φτου σου, καληνθρωπε !
- "Ελα ντέ από δω !
- Πέρνα ντέ και σύ !
- Κλέφτη...

'Επι είκοσι χρόνια τώρα, κάθε πρωί στις δέκα, αυτός ο άπότομος διάλογος άντηλλάσσετο-άπό την μία όχθη του ποταμού στην άλλη, άπ' επάνω άπ' τ' νερό, πλατύ τριακόσια μέτρα, μεταξύ του Μωρέν και του Μωρώ.

'Ηταν ταχικοί, σάν χρονόμετρο, και οι ψαράδες περνώντας κάτω άπό τις ίτιες έλεγαν κάθε φορά :

- Δέκα θά ελνε ή ώρα, γιατί ό Μωρέν και ό Μωρώ μαλώνουν.

Χεμώνα-καλοκαιρί, έκτός άπό τις βροχερές ήμέρες, ή δυό όχθες άντιχούσαν άπό τις φωνές και τις βροσιές των δυό άσπόνδων έχθρών, που χειρονομούσαν κ' όλας. Κάθε πρωί αυτό ήταν τό όρεκτικό τους, γιατί άντελούσαν ευδιαθεσία και εύχαριστησι, σά να κάνανε γυμναστική. Και οι ύβρεις ξεσπούσαν άπάνω στη γαλήνη του ποταμού και άντηχούσαν στους λόγγους. "Όλοι γελοούσαν και άν κανείς διαβάτης τύχαινε νά περάση άπό την μία όχθη στην άλλη, έπιφορηζότανε νά μεταδώση άπό τη δεξιά στην άριστερα ή τάνάπαλιν, κάποια παραγγελία που ήταν ως έξης :

- "Αν ιδής τό Μωρέν, πές του πως τόν έχω...

- "Η ως έξης :

- "Αν ιδής έκείνον τόν άτιμο τό Μωρώ, πές του νά...

Και στην έπιστροφή ή ίδια πάντοτε ερώτησις :

- Τόν ειδες ; Τί σου ειπε ;

'Αλλά ό διαβάτης φρόνιμος και φιλήσυχος άνθρωπος, με τη ψυχή έμποτισμένη άπό τη μεγάλη ήρεμία του νερού, εσήκωνε τους ώμους και άπαντούσε :

- Δέν τόν ειδα.

'Η έχθρα του Μωρέν και του Μωρώ έχρονολογείτο άπό τόν καιρό της νεότητός των. 'Εν πρώτους ποτέ δέν ύπηρχε συμπάθεια μεταξύ των δυό χωριών Βετέιγ και Λαβακούρ, που ήσαν τό ένα άπέναντι του άλλου, στις δυό μεριές των όχθών του ποταμού. Τό Βετέιγ πλουσιώτερο περιφρονούσε τό Λαβακούρ, που ήτανε φτωχότατο. 'Αλλά τό Λαβακούρ δέν ύποφερε άντή την περιφρόνησι, γιατί θυμάται την ιστορία του, που ήταν πλούσιο και εύευχισμένο πριν γείνη ό σιδηρόδρομος. 'Ηταν ταχυδρομικός σταθμός μεταξύ Παρισίων και Χαβρης, πεντακόσια άλογα περιμέναν τους ταξειδιώτες καθημερινώς και την εποχή εκείνη τό Βετέιγ ήταν που ζήλευε. Τώρα άλλαξαν οι καιροί, αλλά ή παλιά ύπερηφάνεια μένει πάλι.

Με τέτοια στοιχειά διχονοίας, φυσικόν ήταν νά ξεσπάσουν άπό καιρό σέ καιρό και μερικές έριδες. Στην εποχή που ό Μωρέν άπό Λαβακούρ ήταν είκοσιπεντε χρονών και ό Μωρώ άπό τό Βετέιγ δέν ήτανε τριάντα, ήσανε δυό γερά παλληκάρια, νταήδες έξαιουσμένοι και άρχηγοί κάθε πράξεως και κάθε άντιζηλίας μεταξύ των δυό χωριών. 'Ησαν και οι δυό γεωργών παιδιά και συνέβη νά συναντηθούν στο πανηγύρι του Βετέιγ, που ήταν μαζωμένος κόσμος άπό όλην τη γύρω περιφέρεια. Στά πανηγύρια αυτά πρωί-πρωί ρίχνουν ένα κανόνι και ξεπνούν τόν κόσμο, έπειτά άρχίζουνε διάφορα παιχνίδια και άπό τ' άπόγευμα τό ρίχνουν στο χορό.

'Εκει λοιπόν μέσα στο χορό ό Μωρώ και ό Μωρέν τά ταγκρίσαν μιά φορά, γιά μιά κοπέλλα. 'Ο Μωρώ με τό θάρρος ότι βρισκονταν τόν τόκο του, έδωκε στο ξένο νά ένοήση ότι δέν πρέπει νά πολυκορδώνεται και άμέσως άρχισαν νά βρίζονται. Κι ό κόσμος χωρίστηκε σέ δυό στρατοπέδα. Οι δυό άντιζηλοί, ήδη έχθροι έκ παραδόσεως, πλησίασαν ό έναστόν άλλο, και έπίενα τέταρτο της ώρας, με προτεταμένες τις γροθιές άπειλούσαν ν' άλληλοσπαραχθούν, αλλά νταήδες και οι δυό ώρμιστήκανε νά κρατήσουν τις γροθιές ψηλά, χωρίς νά τις κατεβασουν. 'Ωστόσο, γιά νά μη χαλάσουν τό πανηγύρι εκείνη την ώρα, έδωκαν ύπόσχεσι νά συναντηθουν την έπομένη στάς δέκα κάτω στο ποτάμι.

Αυτό έκαμε έντύπωσι. 'Ηταν σάν μονομαχία μεταξύ δυό ευγενών και όλοι άποφάσισαν νά παρευρεθουν στη συνάντησι αυτή, που θά ήταν τραγική.

Την έπομένη οι δυό άθληται σταθήκανε στο λόγο τους και εύρεθησαν και οι δυό κάτω στο ποτάμι, αλλά ό καθένας άπό την δική του όχθη. 'Ο ένας στο Βετέιγ, ό άλλος στο Λαβακούρ, που τους χωρίζανε τριακόσια μέτρα πλάτους του Σηκουάνα.

'Αμέσως άρχισε νά προκαλή ό ένας τόν άλλο νά περάση άπ'

τό μέρος του. Και τά :

- "Ελα ντέ έδω.

- Πέρνα ντέ και σύ, σάν σου βαστά, έξακολουθούσαν επί μίαν ώρα, χωρίς κανέναν άπ' τους δυό νά δειξη καμμία όρεξι νά λύση μιά βάρκα και νά περάση άπέναντι.

Τότε οι άλλοι που εχχαν μαζευτεί εκεί, κατάλαβαν πως όλα αυτά ήσαν φουσκωμένα λόγια και καθέναν άπό τους νταήδες φοβότανε γιά τό τομάρι του και γύρισαν και φύγαν.

Αυτοί όμως, μη έννοούντες νά τό ρξουνε κάτω, πήραν και κρατήσαν τη συνήθεια, νά προκαλούνται άπό τότε, κάθε πρωί την ίδια ώρα. Και βάσταξεν αυτό είκοσι χρόνια. Με τη διαφορά ότι ό Μωρέν δέν έπληγε ποτέ πειά άπό τότε στο Βενέιγ, ούτε ό Μωρώ ετόλίμισε νά ξαναπατήση στο Λαβακούρ.

"Ενα πρωί ό Μωρέν, πρὸς μεγάλη του έκπληξι, που έγεινε κατόπι φρικη, ειδα ότι ήταν μόνος που φώναζε άπό πάνω άπό τό ποτάμι. 'Από άντίκρου τίποτα, κανείς. Δέν μπορούσε νά ήσυχάζη και τόν πρώτο διαβάτη που έπέρασεν τόν έπιφορτισε νά πάη νά μάθη και έπρόσθεσε :

- Νά πές νά του πής του καληόσχαλου, του κοπρίτη, πως άν κρούεται και δέν κυττάξη νά φανη, θάάλω νά του πω τό αμα του.

'Ο διαβάτης ξαναγύρισε κουνώντας τό κεφάλι. 'Ο Μωρώ ήτανε άρρωστος βαρεια, σέ κίνδυνο. 'Ο Μωρέν έπεσε άπό τότε σέ μεγάλη δυσθυμία. Κάτι του φαινόταν πως του έλειψε. 'Ολην εκείνη την ήμερα έγύριζε άπό δω κ' άπό κει, αδιάθετος, άφηρημένος. Την επομένη στις δέκα ήτανε πάλι θέσι του, με τό καλάμι του ψαφειμάτους στο χέρι και έπρόσθεγεν έναγωνίας νά ιδη τόν έναγκαιον έχθρού του, ό όποιος ποτέ δέν ειχε λείψει, ως και την έπομένη του γάμου του ακόμα ειχε κάει. 'Αλλά ή ώρα περνούσε χωρίς παρηγορία.

Τό βράδυ-βράδυ, άπό πέρα άπό τό ποτάμι, άκουσε τη καμπάνα του Βετέιγ, νά χτυπάη πένθυμα. 'Ανατίχισε γιαν ύποπτευθήκε ότι πέθανε ό έχθρός του. Την ήμερα της κηδείας, πρώτη φορά άπό είκοσι χρόνων, πέρασε τό ποτάμι με ρούχα πένθυμα και πήγε νά συνοδεύση στον τάφο τόν άλλοτε σύντροφον των τραγουδιών και των γλεντιών του. 'Επήγαίνεν, ώθούμενος άπό δέν ξερό ποιά δύναμη άκαταμάχητο, συγκινημένος κατά βάθος και φουρκιζόμενος γ' αυτό.

Στους πρωτους χωρικούς που συνήτησε και οι όποιοι άπορούσαν που τόν έβλεπαν ειπε :

- "Ηρθα γιά νά δω άν φύφησε πραγματικά ό άτιμος !

'Αλλά σέ λίγο όταν ή κηδεία πέρασε με τους καπαδες και με τις ψαλωδιές, ό Μωρέν άξασνα άρχισε νά τρέμη, νά χτυπάνε ή μασέλες του, και έβγαλε τό καπέλλο του. Τόν τριγύρισε και τόν κορόιδευε ό κόσμος. 'Εκείνος ρώτησε με μάτια διακρυσμένα.

- Δέν ειπε τίποτε γιά μένα ;

- Ναι ειπε, άποκοιθήκεν ένας άστειος. Ειπε, πως σέ όκτώ ήμερες θά ρθη νά σε τραβήξη άπό τά πόδια.

'Ο Μωρέν γύρισε πίσω, με κατεβασμένο τό κεφάλι. Τρεις ήμέρες έκασθότανε συλλογισμένος στην άροποταμιά, σάν κάποιον νά περιμένε, ή ν' άκουγε κάτι, που μονάχα αυτός τό άντιλαμβάνότανε. Την τετάρτην ήμεραν παρεπονέθηκε πως ήταν άρρωστος, έπεσε στο κρεβάτι και πέθανε την όγδόνη, τραβηθείς άπό τά πόδια χωρίς άλλο άπό τόν Μωρώ, που άνυπομονήσε νά έξακολουθήσουνε τό μάλωμα και άπ' επάνω άπ' τόν 'Αχέροντα Maurice Montegut

ΤΟ ΞΕΝΟ ΠΑΝΤΑΛΟΝΙ

'Ο διασημος Κοσέν ήταν γνωστός γιά τά φιλόνηρωκα αισθήματά του, αλλά και γιά την άφηρημάδα του. Οι ζητιάνοι όλοι της περιφέρειας του τόν έγνώριζαν και δέν τόν άφιναν ποτέ ήσυχο.

Μιά μέρα που περιπατούσε άπένταρος σέ μιά προκυμαία του Σηκουάνα τόν πλησίασε μιά γυναικούλα και του ζήτησε έλεημοσύνη.

- Λυκοίμαι, αλλά δέν έχω πεντάραάπάνω μου, τήσειπενό Κοσέν.

- Ψαχτήτε κυριε, ίσως κάτι βρεθεί, ειπε ή ζητιάνα.

'Ο Κοσέν εψάχθηκε μηχανικός και, νά ! βρήκε ένα είκοσόφραγκο. Τό έδωσε στη ζητιάνα κι έφυγε γιά τό σπίτι του.

"Όταν έφτασε στο σπίτι του, άντελήφθη ότι όλοι τόν κύτταζαν και γελοούσαν.

'Αρχισε νά θυμώνη μη ξεροντας τι τόν κάμνει γελοίο σά μάτιατων άλλων, όταν έβασαν άντελήφθη ότι φορούσε τό πανταλόνι του ύπερέτη του !. "Εστι ξεγηθήκε και τό πως εύρέθη τό είκοσόφραγκο μέσα στην τσέπη.

